

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NACIONALISTIČNI DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), DECEMBER 2, 1948

STEVILKA (NUMBER) 235

Novi grobovi

FRANK KRALL

Zgodaj danes zjutraj je umrl Frank Krall, p. d. Eljažo, star 77 let. Stanoval je na 1096 E. 67 St. Doma je bil iz Drasce vasi, fara Zagradec, odkoder je prišel v Ameriko pred 57 leti. Tukaj zapuša soprogo Katherine, rojeno Lušin in šest otrok: Franka, Adolpha, Louisa, Josepha, Mrs. Anna Cadler v Toledo, Ohio, in Mrs. Mary Raab v Winlock, Washington. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

ANNA PAULIN

Po daljši bolezni je preminila na svojem domu Mrs. Anna Paulin, rojena Burkovič, stara 88 let. Stanovala je na 683 E. 157 St. Doma je bila iz Bizelskega na Štajerskem, kjer zapuša dva sinova, Rudolpha in Martina, brata Vinko in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 34 let in je bila članica Oltarnega društva fare sv. Lovrenca in Marije Vnebovzete.

Tukaj zapuša dve hčeri: Mrs. Mary Martini in Mrs. Julia Bradač-Marzlikar, sinova Sylvester in v Franklin, Kansas, pa sina Mihaela, osem vnukov in sedem pravnukov ter več sorodnikov.

Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 8:45 uri iz Železovega pokopnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

FRANCES LONCHAR

Kot smo včeraj poročali, je umrla v torek zvečer po kratki bolezni v Glenville bolnišnici, Mrs. Frances Lonchar, rodom iz Čehoslovake, odkoder je prišla v Ameriko pred 43 leti. Stara je bila 74 leta in je stanovala na 441 E. 160 St. Bila je članica Srbskega društva sv. Jovan in Hrvatskega ženskega kluba.

Tukaj zapuša hčer Mrs. Mary Sneider in vnuka. Soprogo Steve je umrl pred letom dni. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob 1. uri iz pokopnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St. v cerkev sv. Save ob 2. uri in nato na pokopališče sv. Teodošija.

TOJO ŽELI, DA GA
ČIMPREJ OBEŠIJO

TOKIO, 1. dec. — Bivši japonski premijer Hideki Tojo, ki je zaradi vojnih zločinov bil obsojen na vislice, je danes izrazil svoj stud radi odlašanja izvršitve smrtnih obsodbe. Izrazil je upanje, da bi bil čimprej obešen.

Vsled odlašanja izvršitve smrtnih obsodbe s strani gen. MacArthurja je bilo sorodnikom na smrt obsojenih japonskih vojniških zločincev omogočeno, da jih še enkrat obiščejo.

Tojo je baje izjavil svoji družini, da bi želel, da se vse čimprej konča. Njegova žena pa je izjavila, da je na smrt obsojeni posebno previden, da se pred svojo smrtjo ne bi prehladil in tako umrl kot bojevnik.

Svojo soprogo je Tojo potolažil, da bo za njo boljše skrbel, ko bo stopil "v novi svet."

STARKA KAZNOVANA
RADI NAGLE VOZNE

CINCINNATI, 1. dec. — Mrs. Elizabeth Worcester, ki je stara 82 let, je bila kaznovana z globo \$3 in ostale stroške radi prenege voznje. Policaj, ki jo je ustavil, je izjavil, da je gospa vozila svoj avto 53 milj na uro.

Čiang Kajšek bi želel gen. MacArthurja za "svetovalca"

Nacionalisti imajo še samo 80,000 vojakov za obrambo Nankinga; pri Sučovu pa jih je v pasti 350,000

NANKING, 1. dec. — Kitajski nacionalisti so danes le 100 milj od Nankinga upostavili šibko obrambeno linijo z 80,000 vojakov, dočim so sile Ljudske armade ujele v past pri Sučovu 350,000 mož broječe nacionalistične armade.

V glavnem mestu Kitajske slabo zaupajo tej novi obrambeni liniji. Uradniki se pripravljajo na beg, diplomati pa pričakujejo, da bo v teku 24 ur naznanjeno, da Nanking ni več varren. Kitajski uradniki so naznanili, da je v Cantonu, na jugu Kitajske, bila ustanovljena "pomozna" prestolnica.

Poročila s fronte pravijo, da so v naglici zbrani vojaki, ki bodo branili Nanking, rekruti ali pa ostanki nacionalističnih armad, ki so bile poražene v Mandžuriji. Te šibke sile so nacionalistični poveljniki utrdili vzdolž reke Hwai, ki predstavlja za Ljudske armade zadnjo oviro pred Nankingom. Nevtralnici vojaški opazovalci poročajo, da 100,000 komunističnih vojakov pod poveljstvom gen. Čen Yia hiti proti jugu v poskusu, da bi uničili nacionaliste, še predno bi se utrdili na reki.

Se vedno pa ni nobenih poročil glede usode 350,000 nacionalističnih vojakov, katere so komunisti ujeli v past južno od Sučova.

Nacionalisti hočejo
"odrešitelja" MacArthurja

Kitajski nacionalistični voditelji so priznali, da je položaj obupen, toda še vedno pravijo, da je nekaj upov, da bi se ustavilo komuniste. Mislijo, da bi imenovanje kakšnega ameriškega vojaškega svetovaleca, kot je, na primer, gen. MacArthur lahko "rešilo Azijo pred komunizmom."

Nacionalistični diktator Čiang Kajšek je v pogovorih z ameriškim častnikom Miles W. Vaughan dal vedeti, da je položaj nacionalistov najbolj resen v celi zgodovini dežele. Po njegovih izjavah bi baje nacionalisti lahko še nekaj časa držali področje Kitajske južno od reke Jangtze, toda potrebovali bi nujno ameriško pomoč v orožju in municiji.

Kitajski nacionalisti bi po mnenju Vaughna z dobrodoščilo sprejeli kakšnega najvišjega ameriškega vojaškega svetovaleca, najrajši pa gen. MacArthurja. Zeleni bi tudi vedeti, če jim nameravajo Zedinjene države pomagati in so pripravljene sprejeti kakršne koli pogoje za to pomoč. Najrajši bi pa videli, da se za Azijo ustvari nekakšen "Marshallov načrt."

Čiangov ambasador
zahteva nujno pomoč

NEW YORK, 1. dec. — Kitajski nacionalistični ambasador Wellington Koo je danes apeliral za nujno ameriško pomoč in izjavil, da je kitajska nacionalistična vlada pripravljena sprejeti ameriško kontrolo, ki bi nadzorovala korupcijo nacionalistov.

V svojem govoru je Koo izjavil, da bo cela Azija "zgubila svojo svobodo," če bo Kitajska padla za "železno zaveso." Rekel je, da je le še malo časa na

razpolago, če se hoče kaj storiti. Nacionalistični ambasador je prišel v New York iz Washingtona, kjer se je sestal s soprogo diktatorja Čiang Kajškega, ki bo tudi skušala dobiti "nujno pomoč" za nacionaliste. Kot poročajo iz Washingtona, je doslej že dobila 24 rdečih rož.

Kitajski komunisti
učijo na skušnjah iz
naše civilne vojne

CANGŠA, Hunan provinca, 1. dec. — Kitajski komunisti pospešujejo svojo zmago v civilni vojni z eno staro zvijačo, ki vleče poreklo iz ameriške Civilne vojne.

Stonewall Jackson je uporabljal tehniko, po kateri so njegove čete marširale 50 minut in potem počivale 10 minut. Večkrat je vsled te navade ukanil celo severno konjico. Ščasoma je ta navada postala običajna v armadi Zedinjenih držav.

Ko je začela vojna z Japonsko, so kitajski generali gnali še vedno svoje čete v maršu tako dolgo dokler niso opehale in jih potem ustavili, da bi se opomogeli. Ameriški svetovalci pod gen. Josephom Stilwellom so skušali poučiti nacionalistične generale o daleč bolj učinkovitem ameriškem načinu, toda brez kakršnega koli uspeha.

Kitajski komunistični poveljniki so zvedeli o tem ameriker "izumu." Postavili so to navado na preiskušnjo in spoznali, da njihove čete lahko v enem ter istem času marširajo dalj in hitreje.

Sedaj, soglasno s poročili, je tehnika Stonewalla Jacksona postala "standardizirana vojaška navada" komunističnih oddelkov pri njihovem pohodu na nacionalistično prestolnico Nanking.

POGAJANJA BALKANSKIH
DRŽAV SO USPEŠNA

LONDON, 30. nov. — Visoki uradni organizacije Združenih narodov so se sestali s predstavnikih štirih balkanskih držav v naporu, da bi se uredilo spor zvezi s civilno vojno v Grčiji. Sestanku so prisostvovali predsednik skupščine Herbert V. Evatt, glavni tajnik Trigue Lie in poročevalec za Politični in Varnostni odbor turški delegat Selim Sarper.

Uradno naznanilo pravi, da pogajanja za ureditev spora napredujejo.

V ABESINJI SO
BAJE NAŠLI OLJE

NEW YORK, 30. nov. — Ameriški oljni magnati so začeli sumiti, da se v abesinski pokrajini Ogaden nahajajo večje količine olja. Doslej so našli zaloge mineralov, vključno tudi zlata. (Če je gornje poročilo točno in če je v Abesiniji res olje, bo deželi verjetno kmalu grozila "komunistična nevarnost").

TITOVA VLADA BAJE
NAMERAVA UMAKNITI
ČETE IZ ISTRE?

TRST, 1. dec. — Italijanski časopis "La Voce Libera" je danes sporočil, da je jugoslovanski ministrski predsednik maršal Tito sklenil sporazum z ameriškim predstavnikom, po katerem bi se jugoslovanske čete umaknile iz Istre.

Po nepotrjeni vesti iz italijanskega časopisa, bi Istra bila vrnjena Italiji, vključno z Reko.

"La Voce Libera" pravi, da je bil sporazum dosežen na nedavni konferenci med Titom in ameriškim predstavnikom, ki da se je vršila na istrskem otoku Brioni. Toda prejšnja poročila o takšni konferenci niso nikoli bila potrjena.

(Poročilo italijanskega časopisa je verjetno brez vsake osnove. Ker v Trstu obstojata dve skupini komunistov, eni, ki podpirajo resolucijo Kominforme, drugi pa, ki zagovarjajo stališče jugoslovanskih voditeljev, je bolj verjetno, da je vest bila objavljena z namenom, da se bo bolj zaostri nasprotje in posebno v Trstu razbije enotnost Slovencev in Italijanov, ki so naklonjeni novi Jugoslaviji.)

Domače vesti

Seja preložena

Clanice krožka št. 1 Progresivnih Slovencev se opozarja, da se nocoj ne bo vršila redna seja, pač pa v soboto 18. decembra, ko se bo vršila letna seja in božičnica v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Gradbeni odbor

Jutri zvečer ob osmih se vrši seja Gradbenega odbora Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Prosi se vse člane tega odbora, da se gotovo udeležijo, ker je seja zelo važna.

Ne bo seje

Članstvu dramskega društva "Anton Verovšek" se sporoča, da se ne bo vršila seja jutri 3. decembra, pač pa prihodnji teden, v petek 10. decembra ob osmih zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Prosi se vse, da to upoštevate in se udeležite.

NEMIRI IZBRUHNILI
V SIBIRIJI

BEIRUT, 1. dec. — Sirijska vlada je danes podala ostavko, v deželi pa so izbruhnili nemiri, tekem katerih je bilo ubitih več oseb.

Množica demonstrantov je zahtevala, da se obnovi vojna v Palestini.

Poročila iz Transjordanije pa pravijo, da se je transjordanjski kralj Abdulah proglasil za "kralja arabske Palestine."

Ob 30-letnici

Slovensko dramsko društvo
"IVAN CANKAR"

IVAN CANKARJEVO DRAMO
V TREH DEJANJIH

"KRALJ NA BETAJNOVI"

v počast in v spomin 30-letnice
smrti pisatelja Ivana Cankarja in
obtem je to jubilejna predstava
za 30-letnico obstanka društva.

v nedeljo 5. decembra 1948
OB 3. URI POPOLNE

V AVDITORIJU S. N. DOMA,
6417 ST. CLAIR AVE.

Zapadne sile zavrgle nove napore za miroljubno poravnavo v Berlinu

ZENSKA MODA V
SOVJETSKI ZVEZI

MOSKVA, 1. dec. — V Sovjetski zvezi so danes odgovorili na tako imenovane "new look" ženske obleke, ki so v modi na zapadu.

Casopis "Večernja Moskva" je obvestil sovjetske žene, da si lahko nabavijo obleko, ki je razstavljena v tovarni Kaganovič. V dveh minutah lahko vsaka domišljava žena spremeni to obleko v kakršno koli želi imeti: v dnevno obleko, večerno, s kratkimi rokavi, z dolgimi rokavi, v suknjo s krilom ali pa v gledališčno obleko.

Amerika podpira
angleški načrt
za Palestino

PARIZ, 1. dec. — Zedinjene države so danes podprle angleški načrt za Palestino, ki bi od židovske države Izrael odtrgal bodisi del področja Negev, ali pa zapadno Galilejo.

Ameriški delegat M. Dean Rusk je na seji Političnega odbora Združenih narodov izjavil: "Mi verujemo, da bo takojšnja akcija skupščine Združenih narodov vodila v hitro ureditev tega vprašanja."

Rusk je pohvalil tudi dele angleške resolucije, ki predvidevajo mednarodni statut za Jeruzalem, Haifo in letališče v Lyddi, češ da je to "resen in v celoti uspešen napor, da se zadosti stališču Zedinjenih držav in ostalih delegatov."

Izraelski predstavnik Aubrey Eban pa je ostro napadel "krični" načrt Angležev in Američanov. Rekel je, da je ta načrt za Izrael nesprejemljiv. Sirijski delegat je tudi izrazil nezadovoljstvo s tem načrtom, rekoč, da bodo Arabci obnovili borbo, da bi iz rok Židov iztrgali muslimanska svetišča.

Izrael plačal dolg
AFL uniji

NEW YORK, 1. dec. — Predsednik AFL International Ladies' Garment Workers unije David Dubinsky je danes izjavil, da je židovska država Izrael vrnila \$1,000,000, katere ji je unija posodila pred petimi meseci.

Zidje se ne bodo
odrekli Jeruzalema

JERUZAL5M, 1. dec. — Izraelski predsednik Chaim Weizmann je danes izjavil, da je sveto mesto Jeruzalem v rokah Židov in da bo tudi ostalo.

Weizmann je pripravljen, da se stori neke posebne odstopke za Jeruzalem, toda na splošno je zavrgel vsak kompromis glede mesta, ki se sedaj nahaja v rokah Židov.

SITNEZ

DUNKIRK, N. Y., 1. dec. — Neki Leonard S. Kurlinski je danes prišel na policijsko postajo in zahteval, da ga zaprejo. Policaji so ga poslali domov. Uporni Leonard pa se je vrnil in še bolj glasno zahteval, da hoče v luknjo. Topot so mu želji zadostili, toda ko so ga zaklenili v preiščiševalnico, je začel vpiti, naj ga spustijo ven.

Sovjetska zveza je pristala na nove predloge, zapadne sile pa si jemljejo pravico, da podvzamejo kakršne koli mere za "ohranitev svojih pozicij"

PARIZ, 1. dec. — Zedinjene države, Anglija in Francija so danes izjavile, da si jemljejo pravico podvzemanja kakršnih koli akcij, ki so potrebne, da bi ostale v Berlinu.

Svarilo je bilo podano v obliki skupne izjave treh zapadnih sil v zvezi s predlogi predsednika Varnostnega sveta argentinskega delegata Juan Bramuglia, ki je vsem štirim silam predložil novo formulo za ureditev spora v Berlinu.

Sovjetska zveza je že pretekli teden pristala na to formulo kot osnovo za ureditev spora, toda z današnjim skupnim odgovorom so zapadne sile zavrgle vsako možnost za poravnavo.

Položaj v Berlinu pa se je poslabšal radi včerajšnje akcije nemških levčarjev, ki so ustanovili novo upravo za Berlin in s tem razklali mesto.

Odgovor zapadnih sil je bil izročen Bramugli-u snoči, ko je še vedno bil predsednik Varnostnega sveta in si je prizadeval, da bi ustvaril posebni tehnični odbor, ki bi naj proučeval valutno vprašanje in trgovinske probleme Berlina.

Besedilo odgovora treh
zapadnih sil

V svojem skupnem odgovoru so tri zapadne sile izjavile: "Tri zapadne sile ne morejo pristati, da bi se pokorile vsem sovjetskim meram, ki zaostrujejo sovjetsko blokado, ali pa ki se mešajo v mestno upravo, dočim Sovjeti nimajo nobenih obvez napram katerim koli omejitvam."

"Tri vlade radi tega ponavljajo, da si pridržujejo pravico, da bodo podvzele takšne mere, kot jih bodo smatrale za potrebne, da bi pod temi okoliščinami ohranile svoje pozicije v Berlinu, kakor so to izjavile v Varnostnem svetu, ko je berlinsko vprašanje bilo predloženo temu organu."

Zapadne sile so tudi obtožile Sovjetsko zvezo, da je od 25. oktobra stalno in vztrajno podvzemala mere naperjene proti mestni upravi, kar da je povzročilo naraščajoči razkol v mestu. Vsled tega so poudarile, da mora vsak predlog za ureditev spora vpoštevati "sovjetske akcije pri razkolu Berlina."

Bramuglia označil berlinsko
krizo za navadno "prasko"

Nekaj angleški predstavnik je izjavil, da je izjava treh zapadnih sil "jasno opozorilo," da ni za pričakovati ureditve spora v Berlinu. Toda Bramuglia je medtem objavil izjavo, v kateri je dejal, da je v svetovni borbi berlinska kriza le "navadna praska."

Predstavniki zapadnih sil kritizirajo Bramuglia, da je bil preveč "nestvaren" in da se ni zavedal, kaj se je dogajalo zadnje tedne v Berlinu. Kljub temu pa so se člani tehničnega odbora, ki ga je predlagal Bramuglia, organizirali in sklicali sejo.

Delegati pri organizaciji Z. N. so medtem že začeli razmotrivati o zaključku zasedanja. Na splošno se večuje, da bo zaključek zasedanja 11. decembra.

Stari župan Berlina

se bo moral umakniti
BERLIN, 1. dec. — Nemška po-

Kongresnik Shafer
priporoča pomoč
diktatorju Francu

MADRID, 30. nov. — V posebnem poročilu kongresnega odbora za armadne sile obrambenemu tajniku Jamesu Forrestalu bo vključen tudi proračun glede vojaških potreb Španije.

Republikanski kongresnik Paul W. Shafer je izjavil, da bo poročilo vsebovalo vtise skupine članov odbora, ki "proučujejo" razmere v Evropi.

Skupina ameriških kongresnikov je nenadoma prišla v Madrid iz Rima. Z vojaškimi problemi fašistične Španije pa se je seznanila na prejemu, ki je bil prirejen v ameriški ambasadi, ko so bili prisotni tudi visoki Francovi častniki.

Kongresnik Shafer je izjavil, da osebno priporoča obnovno diplomatskih odnošajev med Zedinjenimi državami in Španijo, katero je radi podpiranja Hitlerja obsodila Generalna skupščina Združenih narodov že na lanskem zasedanju.

Shafer je izjavil, da so španski častniki izrazili željo "za standardizacijo vojaške opreme." Na sestanku se je razmotrivalo tudi o zamenjavi ameriških in španskih častnikov "v svrhu proučevanja vojaških problemov."

Ameriški kongresnik je pristal, da bi Zedinjene države sodelovale s Španijo, če bi predsednik Truman španski poslaval svete obrambenih šefov, kot pa nasvete državnega oddelka.

THOMAS PRIPOROČA, DA
SE ZAVRZEJO OBTOŽBE

WASHINGTON, 30. nov. — Predsednik kongresnega odbora za ne-ameriške aktivnosti Parnell Thomas, ki se zagovarja proti obtožbam, da je osleparil vlado, je danes predlagal, naj federalna distriktna porota zavrne obtožbe, ki so bile dvignjene proti njemu.

RAZPOROKA RADI
KOKOSOVEGA OREHA

PITTSBURGH, 1. dec. — Sodnik je danes odobril razporoko nekemu pastoru cerkve Boga in Krista, ki je povedal, da ga je žena z vso silo udarila po glavi s kokosovim orehom.

“ENAKOPRAVNOST”

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

PREKRIŽANI RAČUNI

Znano, je, da je bivši angleški ministrski predsednik Winston Churchill v sredini vojne vihre pripravljaval Jugoslaviji usodo, ki bi bila zelo podobna usodi današnje Grčije, verjetno pa celo bolj tragična, če bi se bili njegovi načrti v zvezi z invazijo Evrope posrečili.

Churchill je sanjal o vdoru v Jugoslavijo skozi tako imenovano "Ljubljanska vrata." Po zamisli tega poklicnega intervencionista bi se bili angleški tanki in vojaštvo iz Italije vsulo v Ljubljano in preplavilo bi se celo Jugoslavijo, kakor so to storili v Grčiji, ne z namenom, da bi izgnali naciste, pač pa da bi zatrli Narodno osvobodilno gibanje in spravili jugoslovanska ljudstva pod stare predvojnne monarho-fašistične režime.

Vrhovni poveljnik zavezniških sil na Sredozemlju gen. Dwight Eisenhower je spisal knjigo "Crusade in Europe," v kateri potrjuje, da je Churchill res pripravljaval Jugoslaviji takšno usodo, čeprav je to "invazijo" opravičeval z vojaško strategijo.

"Ministrski predsednik (Winston Churchill) in nekateri njegovi glavni vojaški svetovalci so še vedno gledali na Overlord načrt (načrt za invazijo Francije) s komaj skritim nezaupanjem," piše Eisenhower. "Zgleda, da je njihovo stališče bilo, da bi se lahko izognili nadaljnim resnim in riskantnim zapletom neke nove amfibijske (na morju in na suhem) operacije, če bi enostavno vrgli v Sredozemlje vse zračne, pehotne in mornariške vire, ki smo jih imeli na razpolago. Zagotavljali so, da bi s nadaljevanjem vojaških operacij v Italiji, vdorom v Jugoslavijo, z zavzetjem Krita, Dodekanezov in Grčije, dali Nemcem resni udarec, brez da bi naleteli na priznane nevarnosti splošnega napada proti severno-zapadni Evropi."

Gen. Eisenhower pa opisuje svoje stališče s sledečimi besedami:

"Moj lastni štab, vključno angleški člani, in jaz smo še vedno podpirali zaključke, ki smo jih dosegli pred pol drugim letom, da bi le napad čez Kanal (med Francijo in Anglijo) osredotočil vso našo moč in da bi se s tem napadom doseglo odločilne rezultate."

Znano je, da se je Churchillovim načrtom za invazijo Balkana, zoperstavljal sovjetski premijer Jožef Stalin, ki ima glavne zasluge, da se ta, za jugoslovanska ljudstva nedvomno nevarni, načrt ni obnesel. Vprašanje invazije Balkana je bilo razmotrivano tudi na konferenci v Jalti.

Danes lahko jugoslovanska ljudstva v miru in delu proslavljajo obletnico ustanovitve federativnih republik, brez da bi bila "osvobajana" na isti način, kakor to še danes "osvobajajo" grško ljudstvo.

Zanimivo je tudi, kako so v tistih usodopolnih časih sanjali te "churchillove" sanje tudi ubežni politiki predvojne Jugoslavije. Nobenega dvoma ni, da so že takrat spričo razmaha partizanskega gibanja trepetali za svoja korita, ministrske stolčke in kraljevske krone.

Tednji podpredsednik jugoslovanske kraljevske vlade v Londonu in sedanji pomožni urednik A. D., dr. Miha Krek, je ob priliki svojega govora z dne 11. aprila leta 1943 citiral "besede dveh prvih mož." Ta dva "prva moža" sta bila tednji konservativni angleški zunanji ministri Eden in bivši mlečnizobiti kralj Peter.

Dr. Krek je posebno poudaril sledečo izjavo bivšega kralja Petra:

"Kadarkoli bodo zavezniški prišli na kopno Balkana, bodo našli celotno jugoslovansko ljudstvo na nogah v pripravljenosti, da pomaga prepoditi osovino sovražnike, a v edinicah generala Mihajloviča bodo našli vojsko pripravljeno za sodelovanje z zavezniškimi vojskami."

V teh kraljevih besedah se ne odraža v toliki meri skrb, da bi se "prepodilo osovino sovražnike," kolikor, da bi edince gen. Mihajloviča sodelovale z "zavezniškimi vojskami" in tako jugoslovansko ljudstvo, ki je res "že bilo na nogah," zopet spravilo na kolena.

Za begunsko vladu v Londonu in nedoletnega dediča krone ni sicer aprila leta 1941 predstavljal beg iz Jugoslavije, nobenih potežkoč, pač pa jih je v glavnem skrbelo, kako se bodo zopet vrnil. Doslej se jim "triumfalna vrnitev" ni posrečila in kot vsi znaki kažejo, bo slovita in po Kreku poudarjena kraljeva izjava za večne čase neizpolnjena.

Bilo je potrebno omeniti ta zgodovinska dejstva, kajti ni boljša skušnjava, kot so skušnje preteklosti. Danes so se

UREDNIKOVA POŠTA

SIJAJNI USPEH DRAME "KAMNOLOM"

Zadnjo nedeljo je dramsko društvo "Anton Verovšek" proslavilo 25-letnico svojega obstanka. Ob tej priliki so nam igralci podali zelo primerno Seiškarjevo dramo v štirih dejanjih "Kamnolom", katere je bila priobčena v Ameriškem družinskem koledarju leta 1929. Ta napol socijalna in napol družinska drama je bila že večkrat vpriporjena na naših odrih, toda menda še nikoli tako učinkovito kot v nedeljo. Navzoči so imeli krasen duševen užitek in so brezdomno dobili polno vrednost za svojo vstopnino. So-deč po aplavzu številne publike, je naziranje o "ljudskih zahtevah" po komedijah in plehkih burkah — zelo zmotno tudi z gmotnega stališča. Če drama vsebuje snov, ki je dostopna gledalčevim občutkom in ako je v rokah dobrih diletantov, tedaj jo ljudje slastno uživajo. Dejstvo, da se nekateri krohotajo v tragičnih prizorih, je le znak njih duševne omejenosti in nerazumevanje snovi, katero je pisatelj obdelal.

Dramo je režiral J. Steblaj in priznati se mu mora, da je imel srečno roko pri oddajanju vlog in da je igralce tudi dobro opilil. V glavnih vlogah so nastopili: Joe Godec, Florence Yerap-Slaby, Andy Božič, (kovač) in Tom Zajc. Prvi trije so že stari "mački" na našem odru, dočim je poslednji — nova in mnogo-obetajoča moč.

Godec je igral težko vlogo prevaranega soproga in delavca v kamnolomu, Milana. V prvem dejanju se je zdelo, da je bil malec nesiguren, nato se je pa sprostil in igral izborni do konca. V sceni z očetom je bil nežen in čustven, v sporu z Alfredom pa velik in silen s svojo žgočo satiro in jeklenim značjem. Odlikoval se je tudi v pravilnem naglašanju besed.

Lizo, njegovo ženo je imela v rokah znana karakterna igralka Florence Yerap-Slaby, katero je izvršila nadvse odlično. Ta vloga zahteva spretno igralko, kajti v njej so zapopadeni različni značaji kot: žena, vlačuga in morilka lastnega moža. Ampak Florence ji je bila kos v vseh ozirih. Z ljubimcem Alfredom je bila nežna kot mačica in zapeljiva kakor sirena. S svojim možem Milanom pa kruta in brezobzirna. Ko jo je Alfred pahnil od sebe, se je pa spremeni-la v divjo zver, ki grize in praska kamor zadene. Florence je tu rojena, toda slovensčino obvladuje izborni. Upamo, da jo bomo zopet kmalu videli na odru.

Andy Božič je tudi že stara igralska korenina. Njegova posebnost so kmečke vloge. To pot pa je imel vlogo delavskega voditelja v kamnolomu in Milanovega očeta. Tudi on je dobro pogodil svojo vlogo. Ugajal je zlasti v napetem prizoru z Lizo in pred Alfredovo hišo. Napredek je pokazal tudi v kretanjih in vokalizaciji. Gledalce je nekoliko motila premlada maska, dočim je bila Godecova prestara, kar je povzročilo, da je bila starostna razlika med očetom in sinom le neznatna. Skrajni čas

starokrajski politiki raztepli po svetu. Nekateri so sicer še vedno aktivni v prizadevanju, da bi "zavezniški prišli na kopno Jugoslavije," toda spričo čuječnosti jugoslovanskega ljudstva, ki je na "nogah v pripravljenosti," si za vsak slučaj urejujejo novo življenje v novih razmerah. Nekateri so se vrnili časnarskemu poklicu, drugi se ukvarjajo s kmetijstvom (kakor, na primer, "gazda" Maček), tretji pa zopet "preiskujejo" ne-ameriške aktivnosti na zapadnem obrežju Amerike, in se uveljavljajo kot zmogni detektivi. Seveda, še vedno rohnijo, da jih je "prevarilo bizantinstvo zapadne diplomacije," zmerjajo "rdeče," vodijo "ljudstvo," skrbijo za begunce in kolaboratorje, itd. Toda s časoma bo vse umolknilo in zaspalo. Ostali bodo samo prekrizani računi.

je že, da si naša dramska društva nabavijo primerne lasulje, ker za maskiranje las lepotična sredstva ne zadostujejo.

Razuzdanega obratovodjo Alfreda nam je dobro podal turojen mlad fant Tom Zajc. Kot so mi povedali, je bil to njegov prvi nastop v večji vlogi. Če je bil res, potem ima fant igralski talent, kateri še mnogo obeta. Za ljubimsko vlogo je kot ustvarjen. Ze njegova junaška postava napravi dober vtis. Na odru se je kretal z eleganco, ki do-cela odgovarja pokvarjenemu mestnemu gizdalinu. Zato ni ču-da, da je Liza podlegla njegove-mu vplivu. Kot delovodja je bil sempatja premoalo oblasten in zvit, toda za prvi nastop je bil kar zadovoljiv. Ker se je ta-ko odlično izkazal, upamo, da bo ostal še dolgo let na našem odru. Good luck to You, Tom!

Louis Chernich, Jennie Primc, Manca Bachel, Geo Marolt, Tony Primc, Joe Planinc, Joe Primc in Irene Vidrich, so imeli le podrejene vloge delavcev v kamnolomu. Dasi kratke, so bile vendar važne, ker so tvorile vez med dejanjem in se zlepe v harmonično celoto. V igro je vpletenih mnogo robatih izrazov, kar ji daje realističen delavski značaj. Škoda je le, da ni dal autor Lizi prilike, da se spokori, namesto, da jo množica potepta do smrti.

Scenarija je docela odgovarjala pozorišču. Kostumi kot taki tudi, toda delavske obleke so bile preveč čiste. Kameniti prah (puđer) na njih oblekah bi ustvaril bolj realistično delavsko sliko.

Dvorana v SDD je bila popolnoma zasedena. Zlasto lepa udeležba je bila iz Euclida, pa tudi St. Clair je bil dobro zastopan. "Verovšku" je bilo poklonjenih mnogo šopkov cvetlic od strani društev in posameznikov. Škoda je le ta, da se igralci trudijo samo za enkratno vpriporitev. Naselbina je dovolj velika, da bi igro ponovili še na drugih odrih, ali celo v bližnjih naselbinah. Kaj pravite nato? Frank Česen.

Razstava ročnih del Slovenske ženske zveze

Ker je veliko število članic Slovenske ženske zveze, ki so naročnice "Enakopravnosti", jih tem potom vabim na razstavo ročnih del, katero prireja skupno vse clevelandske podružnice v Slovenskem domu na Holmes Ave. in to v soboto in nedeljo 4. in 5. decembra.

Razstava bo odprta v soboto ob 4. uri popoldne, zvečer pa bo lep program. V nedeljo se začne že ob 1. uri, pozneje pa bo menda tudi igra in druge zanimivosti.

Vstopnina je samo 50 centov. Z vstopnico imate obenem priliko, da dobite enega od 10 "door price-ov", ki bodo oddani v nedeljo zvečer. Pri oddajanju nagrad ni potrebno, da ste navzoči. Vstopnina velja za en dan, najbo za v soboto, ali pa nedeljo.

Ker je vsaki ženski že prirojeno zanimanje za ročna dela,

vem, da bo vsaka rada prišla, da vidi, kaj znajo vse lepega tudi druge žene narediti.

Videle boste vsakovrstna dela, tudi od drugih članic širom Združenih držav. Posebno bo veliko število žepnih rutic, ki so prekrasne — vseh marvičnih barv jih je, pa tudi samo belih. Vse so delo naših pridnih članic. Rutice so večinoma obkvačkane, pa tudi delane s "tatting" in "hairpin" vzbodem ter celo obkvečkane. Mrs. Salmich vam bo rada volje pokazala, kako se "klekla".

Vse rutice in tudi nekatera druga ročna dela bodo napredaj po zmernih cenah. Ker smo ravno pred Božičem in največkrat ne vemo, s kom bi obdarele svoje drage, imate tukaj lepo priložnost. Z lepo rutico se vsaka ženska rada postavi.

Zraven tega bomo videle tudi "style show" raznih oblek, suknj in celo nevesto in tovarišice.

Preskrbljeno bo tudi, da ne bomo lačni in žejni. Potic in krofov ne bo manjkalo!

Ne pozabite pripeljati tudi možičke in hčerke!

M. L., članica.

PROGRESIVNI KOTIČEK

(Dospelo prepozno za oblatno izdajo)

Kje se počutimo najbolj domače? Seveda, pri "Progresivnih Slovenkah", krožek št. 2, ko se zberemo skupaj na St. Clairju!

Ko zopet zagledam znane in smejoče se obraze, se zavedam, da sem med svojimi. Tu smo same nevedne delavske žene, ki se zavedamo, da naš položaj ni lahek, a da se s trdno voljo premagajo tudi še tako težke ovire. In cilj slovenskega ženstva tu v Ameriki je, da korakamo z duhom časa naprej.

Na zadnji mesečni seji, 17. novembra, smo razmotrile razne koristne stvari. Na dnevnem redu je bil tudi ples, ki se ima vršiti na božični dan. Več natančnih podatkov o tem, prihodnj!

Sedaj pa še malo omenim o naši gl. tajnici, J. Zakrajškovi. Kot vam je vsem znano, je odšla na konferenco mednarodnega ženstva, ki se snide v Budapešti, zastopajoč slovensko ženstvo iz Amerike. S takim potovanjem so kajpada zvezani ogromni stroški. Zavedajmo se, da v slogi je moč in podpirajmo našo Josie. Zelele bi, da čim več naših krožkov prispeva v tozadevni potni sklad po svojih močeh, saj smo smelo lahko ponosne, da je slovenska žena zastopana na tem zborovanju za dosego miru in sožitja med narodi sveta, potom Mrs. Zakrajšek.

Važno je tudi, da vas obvestim o našem bazarju, katerega bomo imele dne 4. decembra v sobi št. 1, novo poslopje SND na St. Clairju. Soba bo odprta že ob 4. uri popoldne in naše pridne članice vam bodo pripravljene postreči kadar pride-te tja do polnoči. Imele bomo vseh vrst predpasnike, krasne vezene, kvačkane dela, itd. Predmeti so vsi domačega izdelka in ne bo vam žal, da nas obiščete v velikem številu. Imele bomo tudi vsakovrstnega domačega peciva.

Zagotavljam vam, da boste dobro postreženi in zadovoljni! Torej na veselo svidenje dne 4. decembra na St. Clairju!

Mary L. Božich, članica kr. št. 2.

ZAPADNE SILE NOČEJO VRNITI SOVJETSKE OTROKE

MOSKVA, 1. dec.—Sovjetska publikacija "Literarne Gazete" je danes obtožila Angleže in Američane, da nočejo vrniti na tisoče sovjetskih otrok, ki se nahajajo v zapadnih zonah Nemčije. Casopis pravi, da so s takšnim akcijami zapadne sile storile "zločin proti človeštvu," ker otroke držijo proč od njihovih staršev, jih "ponemčujejo" in nekatere pošiljajo v Zedinjene države.

Ob 30-letnici

Slovensko dramsko društvo

"IVAN CANKAR"

PODA

IVAN CANKARJEVO DRAMO V TREH DEJANJIH

"Kralj na Betajnovi"

v počast in v spomin 30-letnice smrti pisatelja
Ivana Cankarja in obenem je to jubilejna
predstava za 30-letnico obstanka društva.

V NEDELJO 5. DECEMBRA 1948

OB 3. URI POPOLDNE

V AVDITORIJU S. N. DOMA, 6417 ST. CLAIR AVE.

JOŽEF KANTOR, fabrikant	Rudolph Widmar
HANA, njegova žena	Josephine Milavec-Levstik
FRANCKA, njuna hči	Olga Marn
PEPCA, dvanajstletna	Vivian N. Gorshe
FRANCELJ, desetleten	Lovrence Eppich
NINA, sorodnica Kantorjeva	Emma Oblak-Pemel
KRNEC, nekdanji štacunar in krčmar	Frank Plut
MAKS, njegov sin	Andrew Turkman
ZUPNIK	Erazem Gorshe
FRANC BERNOT, posestnik, absolviran tehnik	Stanley Marin
SODNIK	Anton Eppich
SODNIKOVA ŽENA	Ivanka Sifer
ADJUNKT (pisar)	Tony Podobnik
LUZARICA, delavka	Frances Ilc
KANTORJEV OSKRBNIK	Milan Germ
KANTORJEVI gostje: Koprivec, kmet, Anton Smith: I. kmet:	
Jack Plemel: II. kmet: Jos. Plemel: III. kmet: John Kokal	

IGROVODJA: JOSEPH SKUK
MOJSTER ODRA: MATT DEBEVEEC
NAREKOVALKA: MILKA KOKAL
REDITELJICA: MARIE ZAKRAJSEK
IGRA SE VRŠI V JESENI, V MALEM TRGU BETAJNOVI
Vstopnina v predprodaji je 85c za osebo, pri blagajni na dan igre \$1.00.
Otroci so vstopnine prosti.

POZDRAV...

Bratje in sestre, prijatelji in prijateljice dramskega društva Ivan Cankar! Usoda nam je naklonila prijetno priliko, da praznujemo letos 5. decembra 30-letnico obstanka Slovenskega dramskega društva "Ivan Cankar" v Clevelandu, O., in da ob tej priliki počastimo spomin našega odličnega slovenskega sina, nesmrtnega pisatelja in borca za delavske pravice, Ivana Cankarja, ob 30-letnici njegove smrti, ki je umrl v Ljubljani 11. decembra 1918. leta.

Ob tej priliki se spominjamo lahko marsikaj. Spominjamo se naših mladih let, spominjamo se našega in našega plodonosnega dela, ki smo ga v več ozi-rih skupno, s sodelovanjem in s pomočjo eden drugemu, doprinali vsa ta leta. Vse priznanja in zahvala gre tisočerm ro-jakom in rojakinjam, ki ste vsa ta dolga leta tako številno in vztrajno obiskovali naše pred-stave in nam s svojo prisotnostjo dajali poguma in navduše-nja za naše nadaljno delo, da smo danes ob tem redkem jubileju še tukaj pred vami in z va-mi.

Mnogo naših dobrih posetni-kov predstav, žal, danes ni več tukaj, že so odšli in počivajo v materi zemlji. Odšli so od nas in naše društvo upravičeno za-luže za njimi. Naša sveta dolž-nost je, da se jih ob tej slovesni priliki spominjamo in da poča-stimo tudi njih spomin. Odšli so v večnost tudi že naši številni člani, igralci in g. alke dramske-ga društva "Ivan Cankar". Naj bo vsem tem v spomin in v po-čast poklonjena tudi sedanja predstava, Cankarjeva drama "Kralj na Betajnovi". Ni mor-da daleč čas, ko odidemo za nji-mi tudi nekateri izmed nas, prej ali slej pa vsi.

Iskreno zahvalo in priznanje naj prejmejo številni slovenski trgovci, profesionalci in vsa podjetja, ki ste društvo podpi-rali z oglasi v programnih knji-žicah. To je bila lepa in izdatna podpora, da je moglo društvo vršiti svoje samaritarno delo na-desno in levo. Hvala vsem za vaš doprinos pri tem!

Društvo "Ivan Cankar" želi pridobiti v svojo sredo še več igralcev in igralk, več članov in članic, da bomo delali in igra-li še naprej, da bomo prazno-vali tudi še 50-letnico in še kaj več, da bomo doživeli leto 2000.

Hvala še enkrat vsem za pri-jazno sodelovanje v minulih 30-letih; hvala vsem slovenskim časopisom, ki ste prinašali član-ke o igrah in vabili ljudi na predstave. Prosim vas vse, osta-nite zvesti Slovenci tudi še v bodoče, s tem boste tudi dobri ameriški državljani, ohranite čim delj mogoče živ spomenik Ivanu Cankarju in storili boste dobro delo!

Za Slovensko dramsko društvo "Ivan Cankar",
Erazem Gorshe, pred-

Začetne regulacije nanašajoče se na pokroviteljstvo za razseljence (begunce)

Razseljene osebe, ki so lahko odobrene za vstop v Zed. države ameriške po tozadevnem zakonu sprejemem v letu 1948, morajo priti v to deželo pod pokroviteljstvom sorodnikov ali prijateljev, morebitnih delodajalcev, ali pa potem kake priznane javne ali prostovoljne organizacije. Naj bo pokrovitelj kdorkoli od imenovanih, mora predložiti Komisiji za razseljence

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je
DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
vokal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprto od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

(Displaced Persons Commission, Premier Building, 718 — 18th Str., N. W., Washington 25, D. C.) pisano izjavo v triplikatu in vsebujočo naslednja zagotovila:

1. Da bo novodošlemu naseljencu preskrbljeno primerno delo, v slučaju dohoda cele družine pa delo glavi družine. Plača ne sme biti nižja kot plača drugih delavcev v istem delu ali službi, ravnotako ne sme biti radi novodošleca izrinjen iz dela kdo drugi. Dalje naj bo za novega naseljenca in njegovo družino preskrbljeno snažno in primerno stanovanje, pa tudi to ne na račun koga drugega, ki bi se moral radi novodošlega razseljenca - naseljenca izseliti iz hiše ali stanovanja. Tretji pogoj je, da prosilec za vstop v to deželo ne postane javno breme, ravnotako ne njegova družina — četrtič, mora pokrovitelj priti po prosilca ko slednji dospe v to deželo in mora zanj plačati prevozne stroške do mesta novega bivališča.

Obstajajo nekatere razlike v pokroviteljstvu po sorodnikih, prijateljih, delodajalcih ali organizacijah. Nekatere bomo tukaj navedli.

Pokroviteljstvo po sorodnikih. Sorodniki razseljencev morajo predložiti svojo izjavo zagotovil in obveznosti do novodošlega prosilca v smislu tiskovine "Individual Assurances for Relatives", katero priročno komisija za razseljence. Kopije te forme se dobe na naslovu: Common Council for American Unity, 20 W. 40th Str., New York 18, N. Y. Ta tiskovina ne določa navedbe pokroviteljevega finančnega stanja, ali plače, ki jo bo prejemal novodošli prosilec. Vendar je treba navesti kje bo uposlen (a) in kdo je morebitni delodajalec. Navesti je treba v tej formi tudi kako bo za prosilca preskrbljeno glede stanovanja.

Pokroviteljstvo po prijateljih. Prijatelji, ki želi pomagati kakemu razseljencu-prijatelju v to deželo, mora izpolniti dodatno k zgornjim pogojem vprašanje glede baze prijateljstva in vzro-

GOSTILNA NAPRODAJ
Ima licence D 2, D 3 in C 2 ter Philco televizijo. Dobi se tudi lease ali pa lahko kupite poslopje. Nahaja se med E. 62 in E. 74 St. na St. Clair Ave. Podrobnosti dobite pri **FRANK MACK**
6603 St. Clair Ave., EX 1494

OPREMLJENO SOBO
SE ODDA V NAJEM.
V prijaznem kraju blizu transportacije.
Na E. 71 St. blizu St. Clair Ave.
Pokličite HE 6526

ka, ki narekuje prijatelju v Ameriki, da skuša dobiti sem razseljenca. Ako tak prijatelj ne namerava sam uposliti take osebe, tedaj mora imeti zaprišeženo izjavo od morebitnega ali bodočega delodajalca, ki obljublja uposliti prosilca. Navedene morajo biti podrobnosti glede vrste dela, plače, itd.

GROCERIJA IN MESNICA NAPRODAJ
Cena samo \$8,500. Na razpolago so tudi 3 velike sobe. Nahaja se v sredini slovenske naselbine na Sylvia Ave. Tedenskega prometa je za več kot \$800. Se prodaja ali zamenja za hišo na vzhodni strani. Preskrbi se pogoje za odplačevanje.
Pokličite
SHAHAN REALTY
CL 6300 3191 W. 117 ST.

leča dobiti sem razseljene osebe, morajo predložiti afidavite ali izjave, kakor že omenjeno v gornjih navodilih. Delodajalec ali podjetje lahko položi poročilo za osebe izrjene v določeni poklic ali strokah in ni ravno potrebno, da so take osebe imensko navedene. Osebe bodo v takem slučaju izbrane po uvidevnosti uradnikov Komisije za razseljence v taboriščih ali kjer se že razseljenci nahajajo.

V slučaju pokroviteljstva po organizacijah je potrebno navesti le to, da sme položiti poročilo vsaka priznana organizacija, ki se briga za naseljevanje in dobrobit tujerodcev.

HIŠA NAPRODAJ
4 sobe—3 spodaj in ena zgodaj; podstrešje, ena garaža. Od E. 222 St., blizu Lake Shore Blvd. Sadno drevje—lota 175x52½. Za podrobnosti pokličite
RE 6138

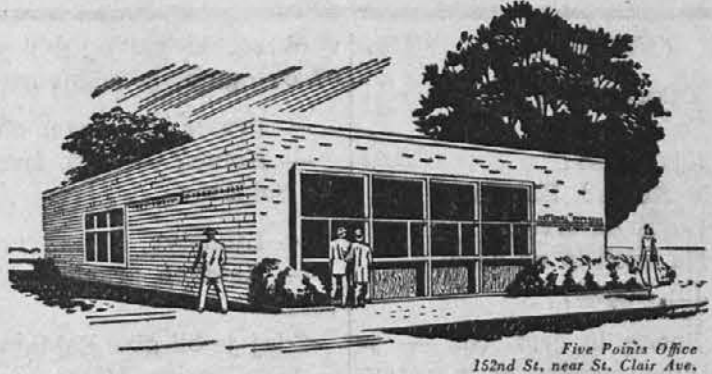
TRGOVINA NAPRODAJ
Mesnica in "pick and pay" grocerijska trgovina. Tedenskega prometa za \$1200. V slovenski naselbini. Za podrobnosti pokličite
JOSEPH GLOBOKAR
986 E. 74 St., HE 6607

HIŠA NAPRODAJ
za eno družino, 6 sob. Blizu E. 185 St. v prvovrstnem stanju. Lahko takoj prevzamete. Cena \$11,800. Podrobnosti dobite pri
JOSEPH GLOBOKAR
986 E. 74 St., HE 6607

Važno je vedeti, da je v slučajih družin z otroci treba zagotoviti oblasti, da bodo taki otroci redno pohajali šolo. Tudi v slučaju posameznih oseb, ki so stare nad 16 let in mislijo še študirati, je treba namesto zagotovitve uposlitve dati zagotovilo in poročilo, da bo mladi prosilec ali prosilka lahko nadaljevala s šolo. — Glede sirot, ki so ostale brez staršev in katerih bo pripuščenih za enkrat 3000, je potrebno napraviti afidavit ali izjavo, v kateri pokrovitelj oblasti zagotovi, da bo otrok primerno preskrbljen.

Common Council

Se otvori prihodnji ponedeljek . . .

... najnovejša podružnica clevelandske najstarejše banke

Nova, priročna banka v naselbini za prebivalce in trgovce v okolici Five Pointsa, bo otvorila svoja vrata v ponedeljek, 6. decembra ob 9.30 zjutraj.

Ta najnovejša podružnica clevelandske najstarejše banke je popolnoma moderna bančna enota z mnogimi novacijami za hitrejšo upravljanje finančnih transakcij.

Prosto privatno parkanje

THE NATIONAL CITY BANK OF CLEVELAND

Main Office 1845 Euclid at East Sixth
Member Federal Deposit Insurance Corporation

POŠILJANJE MOKE in PAKETOV z živežem v Jugoslavijo

Od zdaj naprej pošiljamo moko v Jugoslavijo po dveh cenah, dajajoč s tem na razpolago pošiljateljem, da pošljejo svojcem moko s plačano dostavo do Reke ali pa do MESTA PREJEMNIKA (do hiše).

CENE MOKE SO:

1) VREČO BELE MOKE 100 funtov pošljemo za \$9
Prevoz do REKE in ZAVAROVANJE za polno izgubo (total loss) do mesta prejemnika je uračunano v gornji ceni. Prejemnik mora v tem slučaju sam plačati stroške prevoza od Reke do svojega bivališča.

2) VREČO BELE MOKE 100 ft. pošljemo za \$13
V tej ceni so uračunani vsi stroški za zavarovanje proti polni izgubi (total loss), kot tudi stroški prevoza od Reke do NASLOVA PREJEMNIKA kjerkoli v Jugoslaviji, tako ne bo prejemnik plačal nobenih stroškov, ko prejme moko.

Naša moka, ki jo dobavljamo od poznane firme "GENERAL MILL", je prvovrstne kvalitete, vsebujoča visoko količino proteina, najmanj 13½%.

STANDARD PAKETI za naročitev naših NOVIH Standard paketov, vprašajte za cenik in naročilne liste (Order Forms). Dostava moke in Standard paketov je garantirana. V slučaju izgube pošiljke, vrnemo denar.

PO OBEH CENAH POŠLJEMO ISTO KVALITETO MOKE, KATERA JE SEDAJ PAKIRANA V IZREDNO MOČNE VREČE (OSNABERG BAGS) ZA IZVOZ.

Ena oseba lahko pošlje z isto ladjo največ PET VREČ MOKE in to na pet različnih oseb v Jugoslaviji.

Opozorjamo, da postane vse blago po naročbi Vaša last, dočim smo mi samo posredovalci med pošiljateljem in tukajšnjimi oblastmi. Ček in Money Orders naj se glase na "DOBOVOLJNI ODBOR".

URADNE URE: Vsak dan od 9. zjutraj do 5. zvečer. V nedeljo in ponedeljek je urad zaprt.

DOBOVOLJNI ODBOR

245 WEST 18th ST. NEW YORK 11, N. Y.
Telefon: WAtkins 4-9016

Ohio's Largest Basement Gift Center!—Quality Gifts at Budget Prices!

THE MAY CO.'S BASEMENT

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

RAZPRODAJA!

Regularni 5.00
"FOOT-HEALTH"

Arch Čevlji 3.99

Odvišna zaloga znanega izdelovalca
2.95 do 5.95 Klobuki

To je bil v resnici izreden nakup za nas . . . po izrednih prihrankih za vas! Izberite si vaš nov zimski klobuček iz finega mehkega sukna v vseh barvah, ki si jih morete izmisliti. Lični stili so okrašeni z lepimi pajčolani ali perjem. Fantastično je za misliti, da jih morete dobiti za en dolar!

Udobni, zdravi, čedni čevlji za vaše noge . . . to je storija popularnih "Foot-Health" arch čevljev. Imajo takozvane "built-in arch supports" za pristno udobnost in močno oporo za noge.

Poštna in telefonska naročila sprejeta—pokličite CHerry 3000

Basement—Čevlji
Basement—Klobuki

Zal—ne sprejema se poštnih ali telefonskih naročil!

TRŽAŠKA CESTA ROMAN

(Nadaljevanje)
Kajpak, dva človeka sta dve različni gmoti; dve duši, dvoje src! To pa je sedaj spoznal, prav za prav občutil, in trmasta sila silaka se je končno le upognila sruči. Zena je zmagala, čeprav je bila tepena. Zgodilo se je, da je bil sovražnik premagan, zmagovalec pa je obnemogel v svoji zmagi. Oba sta se znašla na čisto novi poti in bilo jima je prijetno, novo odkritje. Zdalj cveto rože na vrtu!

Ko se je čez leto dni vrnil profesor z Dunaja, je pravkar zapadel prvi sneg. Prinesel je gope in Tinetu novih knjig in pripeljal pokazat svojo ženo. Bila je lepa, mlada in vse je bilo zgajeno; stric ga je bil spet

vesel, le ponoči je tisti dan gošpodinja tiho, tiho jokala v blazino. Zjutraj pa je vstala spet vedra in gledala bele kosmiče, ki so nenehoma padali z neba, kar naprej in naprej.

Pomlad, poletje, jesen in zima.

Seveda, saj drugače ne more biti. Smejala se je Tinetu, ki je ves bel odmetaval sneg pred delavnico. Bil je rdeč v obraz, zdrav, krepak in poln življenja. Zgrabilo jo je, da bi se vrgla v sneg kakor razposajena deklica.

XIV.

Tisto pa, kar je Tineta vodilo skrivnostno s čudežno silo po vseh zagatah in vsepovsod, da je vztrajal in se prerival skozi

vse težave, ne da bi enkrat samkrat klonil, je počasi dobivalo obliko in vsebino. Človek bi mislil, da se silne želje, ki se porode v zgodnji otroški dobi, pozneje porazgube in da se namesto njih porajajo nove, času in razmeram sorodne in prikladne. Pa ne! Res je Tine zaradi zaplenosti in pod dojmi tolkih novih vtisov, ki mu jih je nudilo mesto, nekako zastrl svojo edino življenjsko željo; toda le navidezno, tako se je le zdelo.

V jedru vseh njegovih pogledov iz delavnice v prihodnja leta pa je brizgal železniški stroj, ki je hitel pred njim kakor razvita zastava vsega, kar si želi od življenja.

Mar ni mnogokrat postopal okoli postaje? Oh, nič kolikokrat, saj je tamkaj videl stroje prav od blizu in tiste ljudi, katerim enak hoče postati sam. Pa še ob nečem se je poglobljal v prihodnost življenja; v delavnici je imel ognja in železa na pretek. Po poizkusih z votlimi

železnimi cevmi si je napravil majhen parni kotel; pazljivo ga je vrtal in spajal in ko mu je pričvrstili na vrh majhno kovnasto piščalko, je para, ki je uhajala skozi ustnik piščali, brizgala na mile viže, dokler mu je ni izpuli in Tineta prav pošteno oparila po rokah.

Da bi paro ukrotil in jo napravil uporabno, brzdal in usmerjal kamor koli treba, da bi ji vsilil svojo voljo, da ne bo planila iz kotla, kadar se bo nji zljubilo, ampak kadar se bo nje hotelo, je v izumiteljskem nagonu izpilil nekaj bat; ta se je voljno premikal navzgor in navzdol v valjasti cevi, na ta način je dal pari delo, vzletel je samovoljnost in trmo.

Tako je sam v svojem prirodnem nagonu odkril srce stroja. Morda je v resnici v mnogih ljudeh duh iznajditelja, duh, ki neprestano vrta; morda pa je začetek vsake velike osnovne iznajdbe povsem slučajen. Velike osnovne iznajdbe je marsikdaj

spročil preprost človek. Saj imaš v človeškem telesu tisoč stvari, ki služijo iznajditelju zavestno ali podzavestno za osnovno marsikateri tehnični napravi. Mar ni človeško srce od sile preprost, pa vendar čudovit motor? Pa človeška roka?

Civilizacija se je postavila na noge od trenutka, ko je človeška roka prvokrat pograbila kamen in ga znala uporabiti v svoj prid, od trenutka, ko je človekov pragon začel izkoriščati ude kot orodje, ko so se v človeškem telesu samem pričeli uporabljati zavestno vsi fizikalni zakoni gibanja, premikanja, sile, odpornosti, zaviranja in pospeševanja.

Tine je postal gospodar pare. Seveda je bilo vse to, kar je napravil v svoji sli po odkrivanju te strašne sile le igračka, toda ta igračka je vsebovala v majhnem že vse bistvo parnega stroja. Nenadoma je sam samecat stal pred zagonetko, ki je prav v tistih letih prebujala svet iz minulih stoletij.

Tobačna tovarna je bila v glavnem zgrajena, v mestu so zidali velike nove hiše, sole in urade, čez noč so hoteli pospraviti iz ulic ostanke minulih, zaprlih stoletij. Dela je bilo mnogo, vsakovrstnega. Tine je zraščel v mladeniča, da sam ni vedel kdaj in kako. A čeprav ga je delo zaposlovalo ves dan, čeprav je svoj kratko odmerjeni čas posvečal svojim igračam in pa knjigam, ga je zdravje mladosti le včasih vrglo s tira.

Presta je med tem časom postal pomočnik in se je odpravil po svetu. Za slovo je v nedeljo popoldne zvalil Tineta s seboj. Imel je nekaj denarja v žepu, ves svet pred sabo in polno malho izkušenj. Zavila sta jo na Breg v gostilno "Pri vitezu" in se lotila pijače. Presta je bil ves neugnan, fantovski, kadil je viržinko in spretno je znal objeti mlado, srčkano točajko okoli pasu.

Tine mu je kar zavidal to spretnost in v rokah ga je mi-

kalo, da bi tudi sam tako storil, toda vselej mu je uplahlil pogum, dasi se je točajka včasih skoraj naslonila nanj. Sama sta bila v izbi, ker je bila še zgodnja ura, zato je bil Presta še bolj samopašen, in drzen. Roki ji je božal in s prsti je šaril po njeni bluzi, da ga je nekajkrat krcnila po roki, pa le kar tako, saj se je smehljala in kar priselila k mizi zaradi družbe in besede.

Bila pa je v resnici tako zala, da jo je Tine kar gledal in požiral z očmi, besede pa le ni našel prave, da bi se postavil kakor njegov tovariš. Le ko je šel Presta ven po opravih, se je opogumil in ji položil roko na belo laket, prav rahlo, toliko da se je dotaknil.

"Ti si pa res zala!" ji je dejal. "Kar poljubil bi te!"

"Poglej ga no, petelinčka, že po dekletih gleda!" ga je zavrnila in se mu je smejala, ko je opazila, kako je plah.

(Dalje prihodnjik)

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Zakaj pleteš?
— Za ribe.
— Kje pa so?
— V ribniku. Karasi.
— Loviš na črva?
— Na kruh in na črva.
— Jih kuhaš?

— Sušim in jem. Na, — je gostoljubno postregel in potegnil iz hladnega žepa posušenega karasa.

Ko je Miška nekoč sledil trop, je naletel na dropljo, ujeta v zanko. Zraven je bilo mojstrsko spleteno dropljino gnezdo, okrog pa so ležale umetelno v travi prikrite zanke, privezane na pentljo. Soldatov je dropljo še tisti večer spekel v ilovici, potem ko jo je obdal z žarečim ogljem. Na večerjo je povabil tudi Miška. Trgal je vonjivo meso in pobaral:

— Drugo pot ne pobiraj sam, če ne, mi boš zanke pokvaril.
— Kako te je zaneslo sem?
— je vprašal Miška.
— Hranilec sem.

Soldatov je pomolčal in vnovič vprašal:

— Čuj, ali prav čeljustajo fantje, da si rdeč?

Koševoj ni bil pripravljen na tako vprašanje, zato se je zmedel.

— Ne . . . No, kako naj povem . . . I no, bil sem na poti k njim . . . Ujeli so me.

— Zakaj si bežal k njim? Kaj si iskal? — je tiho vprašal Soldatov, oči so se mu pomračile in začel je nagleje žvečiti.

Sedela sta ob ognju na grebenu suhe struge. Posušeni gnoj se je čadasto dimil, izpod pepela je trpoel plamenček. Od zadaj jima je v hrbte dihala noč suho toploto in duh po venečem pelinu. Po vranjem nebu so se risali utrinki. Utrnila se je zvezda, potem pa se je dolgo svetila volnata sled kakor na konjskem križu po udarcu za bičem.

Miška je pazno zrl Soldatovu

UGODNA PRILIKA

V slovenski naselbini se prodaja hiša za dve družini, 5 sob spodaj, 5 zgoraj; kopalnice, furneze, velika klet; v jako dobrem stanju znotraj in zunaj; garaža za tri avte; velik in lep vrt. Lahko se selite takoj. Na razpolago je tudi pohištvo. Cena jako zmerna. Za podrobnosti se ogledate pri lastniku na

10414 PRINCE AVE., ali pokličite MI 7769

NAPRODAJ JE

NOVA MODERNA HIŠA

na 255 E. 210 St., blizu Lake Shore Blvd. 6 sob, tri spalnice, gorkota na plin, cementiran dovoz; dekoriralo se bo po vašemu okusu. Odprto je za ogled vsaki dan od 2. do 5.30. Collinwood Construction Co.

Za podrobnosti pokličite IV 5702

DVE OPREMLJENI

sobi se odda v najem za dva fanta.

Vpraša se na 18608 Neff Rd., od E. 185 St., KE 1736

FORNEZI

Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat. Tinning & Roofing. CHESTER HEATING CO., 1193 Addison Rd., EN 0487 Govorino slovensko

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA

15813 WATERLOO RD.
KE 1934

v obraz, ki ga je obli zlatast odsev ognja, in odgovoril:

— Pravic sem hotel dobiti.
— Komu? — se je živo zdržnil Soldatov.

— Ljudstvu.
— Kakšnih pravic neki? Govori.

Zdaj je bil glas Soldatova votel in priliznjen. Miška se je trenutek pomišljal, zazdelo se mu je, da je Soldatov nalašč priložil na ogenj nov hlebec kravje-ka, da bi skril izraz svojemu

obrazu. Potlej se je odločil in spregovoril.

— Enakih pravic za vse — kakšnih neki! Ne sme biti ne gospodov, ne hlapcev. Razumeš? To bo treba prerešeti.

— Misliš, da ne bodo dobili kadeti?

— Ne bodo.

— To se pravi, zdaj vem, kaj si hotel . . . Soldatov je sopnil in hipoma vstal. — Ti, pasji sin, si hotel kozake spraviti judom v pest?! — je zavpil preglušljivo in srdito. — Ti . . . po čeljustih bi te in vse vas, takele, ki nas hočete iztrebiti?! — Hhm, taka je ta . . . Da bi judje svoje tovarne po stepi postavili? Da bi nas z zemlje pogнали?!

Miška se je osuplo počasi spravil na noge. Zazdelo se mu je, da misli Soldatov mahitati. Ta se je opotekel in, ko je videl, da se je Miška plašno odmaknil, se je zagnal. Miška je v zraku ujel njegovo roko; stisnil jo je v zapestju in svareče nasvetoval:

— Ti, stričko, nehaj, če ne, te bom pometel! Kaj si pa vzkipel?

V temi sta si stala nasproti. Ogenj sta poteptala z nogami, da je pogasnil; samo ob strani se je rdečkasto kadil kravjek, ki se je bil zakotalil s kupa. Soldatov je z levico pograbil za ovratnik Miškove srajce; mečkal jo je v pesti, jo vlekel kvišku in si poskušal sprostiti desnico.

— Spusti mi vrat! — je zahropel Miška in izvijal mogočni tilnik. — Spusti, pravim! Ubijem te, slišiš? . . .

— Na-a-a-ak, ti . . . ubijem . . . čakaj! — je sopihal Soldatov.

Miška se je otresel, ga siloma sunil od sebe, si mrzlično popravljal srajco, pri tem pa ob-

čutil mrko željo, da bi udaril, treščil ob tla in dal rokam prostost.

Soldatov se mu ni približal. Škripal je z zobmi, preklinjal vmes pa vpil:

— Povem; . . . Pri priči nadzorniku! Ti bom že dal! . . . Kača! Golazen! . . . Boljševik! . . . Kakor Podtelkova bi te bilo treba! Na vejo! Vrv za vrat!

— Pove . . . nalaže se . . . Vržejo me v luknjo . . . Na bojišče me pošljejo — to se pravi, da k svojim ne pridem. Zgubljen sem! — Miška je zmrazilo in misel, ki je iskala rešitve, se mu je obupno zaganjala, kakor se meče smuč v kaki kotanji, odrezana v upadajoči vodi od rečnega toka. — Ubijem ga! Pri priči zadavim . . .

(Dalje prihodnjik)

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO

proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM, ITD., pokličite JOHN ROZANCE—15216 Lucknow Ave.

Kenmore 3662

PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN ZAVAROVALNINE

DELNIČARJEM SLOV. DEL. DVORANE
NA PRINCE AVE.

Resno ste prošeni, da se po vsej priliki udeležite
LETNE DELNIČARSKSE SEJE
ki se vrši

V NEDELJO, 12. DECEMBRA 1948

ob 2. uri popoldne na 10814 Prince Ave.

Po seji se bo brezplačno serviralo okrepčila.

Za direktorij—JOE KNAUTZ, tajnik

NAZNANILO!

NAZNANILO!

CENJENI JAVNOSTI SPOROČAVA, DA SVA NABAVILA LEPO,
MODERNO IN PRIJETNO UREJENO HOTELSKO POSLOPJE

ALBION INN - Cortez, Fla.

kamor vabiva vse, ki boste prišli na oddih v naše tople floridske kraje tekem zimske sezone. Cena sobam za prenočišča so od \$1.50 naprej, in za hrano posebej.

PRIJAZNA POSTREŽBA — PRIJETNA DRUŽBA
IZBORNNA HRANA

Za informacije in podrobnosti ter rezervacije pišite na

MR. IN MRS. ANDREW SPOLAR

ALBION INN, Cortez, Fla.

NOVI

IBM Električni Pisalni Stroj

Ako je IBM . . . je električen

Na ogledu
v clevelandskem
uradu IBM
2045 Euclid Avenue

Ta najnovejši IBM proizvod, ki je izdelan na podlagi dolgotrajnega izkustva izdelovanja načrtov in izdelovanja vse-električnih strojev, ima vse prednosti prejšnjih modelov, in poleg tega tudi mnogo važnih izboljšanj. Izdelan je toraj v svrhu boljšega dela in tudi lepše oblike.

Odgovarja vsem modernim zahtevam trgovine in novi IBM Električni Pisalni Stroj je izgotovljen na podlagi Standard in tudi

Executive modelov. Način, po katerem se pojavijo mesta med besedami na Executive modelu, je tako izboren, da napisane strani izgledajo kakor fino tiskarsko delo.

Naš zastopnik bode drage volje pokazal kako se rabi IBM Električni Pisalni Stroj v Vašem uradu ali pa v uradu International Business Machines Corporation v Vašem okraju.

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

Uradi v vseh velikih mestih